

No. of Printed Pages : 11

MJM-020

**POST GRADUATE DIPLOMA IN
JOURNALISM AND MASS
COMMUNICATION/M. A. IN
JOURNALISM AND MASS
COMMUNICATION
(PGJMC/MAJMC)**

Term-End Examination

June, 2024

**MJM-020 : INTRODUCTION TO JOURNALISM AND
MASS COMMUNICATION**

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 100

Weightage : 70%

Note : *Attempt any **five** questions. All questions
carry equal marks.*

P. T. O.

1. What is field of experience ? Explain with examples. Explain Gerbner's model of communication diagrammatically. How does it compare to Westley and MacLean's model ?

5+10+5=20

2. Explain the political economy theory. Do you think economics is the basis of all media content today ? Justify with suitable examples.

10+10=20

3. Did satellite TV come to India as an agent of global capitalism ? Justify. Explain the rise of private and 24×7 news channels after the Gulf war.

5+15=20

4. Highlight the important factors of the Indian digital landscape. Also describe its historical perspective with respect to TV, radio and print media. $5+15=20$

5. Write short notes on any *four* of the following :

$4 \times 5 = 20$

- (a) Doordarshan
- (b) CBFC and films division
- (c) AIR
- (d) PIB
- (e) Publication Division

6. Throw some light on regional reach of cinema. What were the major reasons for corporatization of Indian cinema ? Also discuss its effects on the industry. $5+5+5+5=20$

7. What is SEM ? Explain its benefits and practices. 5+5+10=20
8. Explain the levels of integration in Marketing Communications. Make an integrated marketing plan for a newly launched baby product assuming the product characteristics on your own. 5+15=20

MJM-020

पत्रकारिता और जनसंचार में स्नातकोत्तर
डिप्लोमा/पत्रकारिता और जनसंचार में स्नातकोत्तर
उपाधि

(पी. जी. जे. एम. सी./एम. ए. जे. एम. सी.)

सत्रांत परीक्षा

जून, 2024

एम.जे.एम.-020 : पत्रकारिता एवं जनसंचार का परिचय

समय : 3 घण्टे

अधिकतम अंक : 100

भारिता : 70%

नोट : किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। सभी प्रश्नों के
समान अंक हैं।

---

1. अनुभव का क्षेत्र क्या है ? उदाहरण सहित समझाइए।

गर्बनर के संचार मॉडल को चित्रात्मक रूप से समझाइए।

इसकी तुलना वेस्टली और मैक्कलीन के मॉडल से कैसे

की जाती है ?

5+10+5=20

2. राजनीतिक अर्थव्यवस्था (पॉलिटिकल इकॉनमी) सिद्धांत

की व्याख्या कीजिए। क्या आपको लगता है कि

अर्थशास्त्र आज सभी मीडिया सामग्री का आधार है ?

उपयुक्त उदाहरणों द्वारा पुष्टि कीजिए।

10+10=20

3. क्या उपग्रह (सैटेलाइट) टीवी भारत में वैश्विक पूँजीवाद

का एजेंट बनकर आया था ? सिद्ध कीजिए। खाड़ी युद्ध

के बाद निजी और 24×7 समाचार चैनलों के उदय की

व्याख्या कीजिए।

5+15=20

4. भारतीय डिजिटल परिदृश्य के महत्वपूर्ण कारकों पर प्रकाश डालिए। टीवी, रेडियो और प्रिंट मीडिया के सम्बन्ध में इसके ऐतिहासिक परिप्रेक्ष्य का भी वर्णन कीजिए।

5+15=20

5. निम्नलिखित में से किन्हीं चार पर संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिए :

4×5=20

(अ) दूरदर्शन

(ब) सी.बी.एफ.सी. और फिल्म प्रभाग

(स) आकाशवाणी

(द) पी.आई.बी.

(य) प्रकाशन प्रभाग

6. सिनेमा की क्षेत्रीय पहुँच पर कुछ प्रकाश डालिए। भारतीय सिनेमा के निगमीकरण के प्रमुख कारण क्या थे ? उद्योग पर इसके प्रभावों की भी चर्चा कीजिए।

5+5+5+5=20

7. एस.ई.एम. (SEM) क्या है ? इसके लाभ एवं कार्य बताइए। $5+5+10=20$

8. विपणन संचार में एकीकरण के स्तरों की व्याख्या कीजिए। नए लॉन्च किए गए शिशु उत्पाद के लिए उत्पाद की विशेषताओं को ध्यान में रखते हुए एक एकीकृत विपणन योजना बनाइए $5+15=20$

MJM-020**MA in Journalism and mass communication (MAJMC)****Term-End Examination****June, 2024****MJM-020: Introduction to Journalism & Mass Communication****Time : 3 Hours** *Maximum Marks: 100*
(*Weightage: 70%*)**MJM-020****MA இதழியல் மற்றும் வெகுஜன தொடர்பியல்**
பருவத் தேர்வு (MAJMC)**கால-முடிவு தேர்வு****ஜூன் - 2024****MJM-020: இதழியல் மற்றும் வெகுஜன தொடர்பு அறிமுகம்****நேரம் : 3 மணி** *உயர்ந்தபட்ச மதிப்பெண்கள் : 100***(மூக்கியத்துவம்: 70%)****குறிப்பு:** ஏதேனும் ஐந்து கேள்விகளுக்கு பதிலளிக்கவும். அனைத்து வினாக்களுக்கும் சமமானமதிப்பெண்கள் உள்ளன.

1. அனுபவத் துறை என்றால் என்ன? உதாரணங்களுடன் விளக்கவும். Gerbner-இன் தகவல் தொடர்பு மாதிரியை

வரைபடமாக விளக்கவும். வெஸ்ட்லி மற்றும் மக்லீன் மாதல்களுடன் ஒப்பிடவும். (5+10+5=20)

2. அரசியல் பொருளாதாரக் கோட்பாடை விளக்குங்கள். இன்றைய அனைத்து ஊடக உள்ளடக்கத்திற்கும் பொருளாதாரம் தான் அடிப்படை என்பதில் உங்களுடைய மதிப்பீடு என்ன? பொருத்தமான உதாரணங்களுடன் விளக்கவும். (10+10=20)
3. உலக முதலாளித்துவத்தின் ஏஜெண்டாக சாட்டிஸைட் இவிரிக்கவும். இந்தியாவிற்கு கொண்டுவரப்பட்டதா என்பதை விவரிக்கவும். வளைகுடா போருக்குப் பிறகு தனியார் மற்றும் 24 x 7 செய்தி சேனல்களின் எழுச்சியை விளக்கவும். (5+15 =20)
4. இந்திய டிஜிட்டல் உலகத்தின் தற்கால முக்கிய முன்னேற்றங்களை விளக்கவும். தொலைக்காட்சி, வானொலி மற்றும் அச்சு ஊடகம் ஆகியவைகள் டிஜிட்டல் ஊடகத்தின் தொடர்பை வரலாற்றுக் கண்ணோட்டத்துடன் விவரிக்கவும். (5+15 = 20)
5. கூடேனும் நான்கைப் பற்றி சிறு குறிப்புகளை எழுதவும். (4 x 5= 20)

- a) தூர்தர்ஷன்
- b) CBFC மற்றும் பிலிம்ஸ் பிரிவுகள்
- c) AIR
- d) PIB

- e) வெளியீடு பிரிவுகள் Publication Division
6. பிராந்திய சினிமாவின் வளர்ச்சியை பற்றி குறிப்பு எழுதவும்.
இந்தியத் திரைப்படகம் பெருநிறுவனமயமாக்கலுக்கு முக்கியக் காரணங்கள் என்ன? தொழில் துறையில் அதன் விளைவுகளையும் விவாதிக்கவும். (5+5+5+5= 20)
7. சர்ச் என்ஜின் மர்க்கெட்டிங் (SEM) என்றால் என்ன? அதன் பயன்கள் மற்றும் நடைமுறைகளை விளக்குங்கள். (5+5 +10=20)
8. சந்தைப்படுத்தல் தகவல்தொடர்புகளில் (marketing communications) ஒருங்கிணைப்பு நிலைகளை விளக்குங்கள். புதிதாக அறிமுகப்படுத்தப்பட்ட குழந்தை தயாரிப்புக்கான ஒரு ஒருங்கிணைந்த சந்தைப்படுத்தல் திட்டத்தை உருவாக்கவும். (5+15 =20)